

(1688-1758), abt van de abdij van Baudeloo. Abraham Cocquyt was advocaat bij de Raad van Vlaanderen en negotiant. Hij was de drijvende kracht bij de oprichting van de eerste Kamer van Koophandel te Gent in 1729¹.

Jean Baptiste Jacobs*, eveneens lid van La Discrète Impériale et Royale, was gehuwd met Thérèse Jeanne de Wulf, een zus van Louis Charles de Wulf en derhalve een tante van François Liévin².

Het bedrijf van de familie de Wulf werd in een officiële lijst van 1771 omschreven als "commerce en toile et fils blancs sur l'Espagne d'où il tire des laines, commerce de vedasse et diverses autres branches"³. Het waren waarschijnlijk deze «diverses autres branches» die bijdroegen tot het zeer aanzienlijk vermogen van de familie. Grootvader Laurent Hyacinthe de Wulf was inderdaad internationaal negotiant, bankier, eigenaar van vissersvloepen, vennoot van een visserijbedrijf en herhaaldelijk aandeelhouder in een aantal vennootschappen samen met de Antwerpse familie de Proli (zie onder het lemma Vilain XIII, Philippe Mathieu) alsmede met de Gentenaren Joseph de Potter, burggraaf Jean Jacques Philippe Vilain XIII (vader van Philippe Mathieu* en Charles Joseph*), de gebroeders Maelcamp, enz. Hij was tevens aandeelhouder (en afgevaardigde te Gent) van de in 1754 te Antwerpen opgerichte verzekeringsmaatschappij 'Chambre Impériale et Royale d'Assurance aux Pays-Bas', die zich vooral toelegde op zee- en brandverzekeringen⁴.

In een memorie aan de landvoogd Karel van Lorreinen verzocht vader Louis Charles de Wulf om de havens van Oostende, Nieuwpoort en Brugge een "vrij paviljoen" toe te kennen met vrijstelling van fiscale heffingen voor goederen die alleen in transitio in die havens werden ingevoerd ("porto franco"). Dit was vereist om de belangen van de nationale scheepvaart (en ... van de familie de Wulf) te beschermen "contre les nations barbaresques", waarmee de Turkse bezittingen Algerië, Tunesië en Tripoli werden bedoeld. Oostende werd een vrijhaven in 1781 naar aanleiding van de maritieme oorlog waarbij de haven profiteerde van het neutrale statuut van Oostenrijk (zie onder het lemma van Iseghem, Judocus).

Louis Charles de Wulf was tevens mede-eigenaar van oesterbanken te Oostende en hij kreeg het in 1766 gedaan dat de schepenen van de Keure het stedelijk pondrecht halveerden op de oesters die afkomstig waren van Oostendse kweekbanken.

François Liévin de Wulf overleed ongehuwd in 1773.

de ZINZERLING, baron Ange Joseph (1747-1819)

a/ Bienfaisante (1778)

d/ edelman, ridder van het Heilige Roomse Rijk

e/ Gent, Prinsenhofpoort (bij de hoek met het Gewad)⁵

f/ contribuant Academie (1786); Sint-Sebastiaansgilde (vóór 1779), Sint-Michielsgilde (1771)

g/ 35, 85, 87, 120a, 154, 258, 322, 324a, 344, 347, 379, 404a, 417, 450, 460, 756, 834, 868, 878, 922, 925, 926, 954, 1006

Baron Ange Joseph de Zinzerling was een in 1747 geboren zoon van baron Renier Joseph de Zinzerling en Isabelle van Reynegom.

De familie de Zinzerling, die afkomstig was uit Saksen en Silezië, ging in de 16de eeuw

1 P. Lenders, "De eerste Kamer van Koophandel te Gent (1729-1795) en de opkomst van de ondernemende burgerij", in: Id. ed., *Het einde van het ancien régime in België*, Kortrijk-Heule (Standen & Landen), 1991, p. 183-228, inz. p. 190-193.

2 G. Van Hoorebeke, *Le nobiliaire de Gand*, o.c., p. 191.

3 H. Coppejans-Desmedt, *Gegoede burgerij*, o.c., p. 199.

4 H. Coppejans-Desmedt, o.c., p. 133-134.

5 Betr. de woning in het Prinsenhof (met een tuin van 1.759 m²) zie: Stichting Prinsenhof, 't *Prinsenhof. Een prinsheerlijke buurt*, Gent, 2005, p. 57-61, 67; M.C. Laleman, *Het prinselijk Hof Ten Walle*, Gent, 2000, p. 238 (met foto voor de sloop). De familie de Zinzerling bewoonde dit huis van 1786 tot 1820. Wat nog van het huis overbleef werd in 1989 gesloopt.

over naar het protestantisme. Een aantal Zinzerlings doceerde protestantse theologie aan de universiteit van Jena¹. Nadat een deel van de familie opnieuw rooms-katholiek was geworden, werd Judocus Adolph de Zinzerling gedurende ettelijke jaren raadsheer van de prins-bisschop van Konstanz tot zijn overlijden in 1696.

Ange Joseph de Zinzerlings vader Renier Joseph de Zinzerling (geboren te 's-Gravenhage in 1715, overleden te Gent in 1764) en zijn oudere broer Jean François Antoine de Zinzerling (in dezelfde stad geboren) werden met enkele gezinsleden in het Gentse Poortersboek ingeschreven op 25 april 1747. Zij waren zonen van François Adolphe de Zinzerling, baron van het Heilige Roomse Rijk, en Cornelia van Costenburgh. François Adolphe de Zinzerling was ambassadeur van Oostenrijk te 's-Gravenhage, waar hij ook in 1709-1711, voor de Zuidelijke Nederlanden, de koning van Spanje Karel III (de latere keizer Karel VI) vertegenwoordigde.

Renier Josephs broer Jean François de Zinzerling studeerde rechten te Leuven. Hij werd priester. Hoewel benoemd tot kanunnik van de Sint-Baafskathedraal te Gent werd hij in dit ambt nooit aangesteld wegens allerlei betwistingen omtrent zijn benoeming². Hij overleed als gewoon seculier priester.

De zus van Renier en Jean François, Marie Isabelle de Zinzerling, huwde de Gentse edelman Ange Martin de Kerchove (1701-1748), baron van Exaerde, heer van Etichove &c. Hun zoon baron Albert Désiré de Kerchove d'Exaerde huwde in 1761 gravin Camille Joséphe de Lens, een zus van graaf Robert Alexandre de Lens*. Een jongere broer van Ange Martin de Kerchove was Jean François Joseph de Kerchove (1747-1813) die, gehuwd met Sabine Jeanne della Faille (zus van graaf Joseph Sébastien della Faille*), de vader werd van Emmanuel, Constant en Eugène de Kerchove de Denterghem die tijdens het Frans Bewind lid werden van een loge te Gent (zie onder het lemma della Faille).

De ouders van Ange Joseph de Zinzerling woonden aan de Nederpolder³. Daar hadden zij de aloude huizen 'de Looove van Portugal' en 'de Sterre' in 1763 omgebouwd tot één grote woning, die zij lieten versieren met prachtige panelen van Pieter Norbert van Reijsschoot (1738-1795) en van zijn zuster Anna Maria van Reijsschoot (1758-1850) die gehuwd was met de juwelier Gilles Deginant. Zij bezaten tevens 'het goed ten Boekel' te Langerbrugge, "een schoon kasteel ofte speelgoedt rond om bewalt met dobbel wallen, verciert met schoone dreeven".

Dit kasteel werd in 1771 verkocht aan de negotiant Jean Louis de Caters. Deze overleed in 1774 en het kasteel werd eigendom van zijn schoonzoon Jean Joseph de Bay*, lid van La Bienfaisante.

Ange Joseph de Zinzerling studeerde (zoals zijn vader) 'Artes' aan de universiteit van Leuven, waar hij een tijdgenoot was van Pierre Georges de Meulenaere*, die later Voorzittend Meester werd van La Constante Union. Hij was tevens licentiaat in de rechten en werd advocaat bij de Raad van Vlaanderen.

Hij huwde in 1783 zijn verwante Marie Emmanuelle Helias d'Huddeghem. Zij was een zus van Emmanuel Helias d'Huddeghem die van 1789 tot 1836 diverse openbare ambten vervulde en gehuwd was met Marie Caroline de Lens, een dochter van de zopas vermelde graaf Robert Alexandre de Lens* en zijn echtgenote Marie Norbertine de Zinzerling, die een oudere zus was van Ange Joseph. Er waren nog een zus Catherine de Zinzerling en twee broers: Norbert Joseph was kapitein in het regiment Murray, daarna in Dragons d'Arberg⁴, en lid van L'Union Indissoluble (1778) en La Ligne Equitable (1785); Matthieu was kapitein in het regiment Prins de Lobkowitz⁵.

Herhaaldelijk (1780, 1781, 1783 en 1785) poogde Ange Joseph de Zinzerling benoemd

1 Over de familiale achtergrond: H. de Potter d'Indoye, *Histoire généalogique des Potter*, Brussel, 1964, p. 195-199; J. de Potter, "Famille de Zinzerling", *L'Intermédiaire des généalogistes*, 1973, p. 283-284.

2 Zie de verdere uitleg in: E.A. Hellin, o.c., I, p. 332.

3 Zie: F. De Potter, Gent, o.c., V, p. 518-520. Ze waren geburen van de grootouders van graaf Charles Joseph de Lichtervelde*.

4 G. Schrans, "Répertoire des militaires", o.c., p. 197.

5 E.A. Hellin, o.c., I, 506.

te worden tot leenman van de kasselrij van de Oudburg, maar telkens was dit vruchteloos, ondanks de uitdrukkelijke steun van Mgr. Ferdinand de Lobkowitz. In 1783 was hij, met hetzelfde negatief resultaat, kandidaat voor een ambt van schepenen. De Geheime Raad, die een doorslaggevende rol speelde in het benoemen van de schepenen, achtte de Zinzerlings fortuin te gering voor dit ambt ("médiocrité de sa fortune"). Buiten de president van de Raad van Vlaanderen (ridder Jean François Xavier Diericx) had de Zinzerling voor zijn sollicitaties overigens geen steun bekomen bij de overige instanties die kandidaat-schepenen mochten voordragen: de bisschop, de hoogbaljuw burggraaf Philippe Mathieu Vilain XIII* (lid, zoals de Zinzerling, van La Bienfaisante) en de zittende schepenen van de Keure.

Hoewel één enkel document uit de Franse Tijd (1813) preciseerd dat baron Ange Joseph de Zinzerling over een behoorlijk vermogen beschikte ("fortune aisée"), zijn er talrijke aanwijzingen dat hij helemaal niet vermogend was. Hij bezat niet eens het nodige geld om een reis naar Wenen te ondernemen ten einde er de aanzienlijke bedragen op te vragen die de Oostenrijkse kroon nog verschuldigd was aan zijn grootvader François Adolphe de Zinzerling, gewezen ambassadeur van Oostenrijk te 's-Gravenhage.

Tijdens het Frans Bewind werd Ange Joseph de Zinzerling opgetekend als "rechtsgeleerde binnen Gent resideerende". Dit betekent dat hij weliswaar licentiaat in de rechten was, maar geen advocaat (in welk geval men hem zou hebben opgetekend als "geadmitteerd by den tribunal civil tot Gend"). De nalatenschap van Ange Joseph de Zinzerling was in 1819 alleen samengesteld uit 35 kleine percelen grond.

Uit het huwelijk van Ange Joseph de Zinzerling en Marie Emmanuelle Helias d'Huddeghem volgden:

- Charlotte Marie de Zinzerling (1785-1845), die huwde met Joseph Ferdinand Morel de Westgaver (1784-1829). Deze werd ontvanger van directe belastingen, en was van 1825 tot 1829 lid van de gemeenteraad van Gent. Hij werd in 1807 lid van Les Vrais Amis, in 1818 van La Félicité Bienfaisante, waar hij Thesaurier en Aalmoezenaar was¹.
- Colette Emmanuelle de Zinzerling (geboren in 1787) huwde in 1812 de dertig jaar oudere advocaat, negotiant en grondeigenaar François Josse Bauwens (1757-1817) die tijdens zijn laatste levensjaar in de Provinciale Staten zetelde.
- Albert de Zinzerling (1798-1833) werd priester. Als 'abbé Zinzerling' was hij in 1823 hoofdredacteur van het *Courrier de Flandre - Journal religieux, politique, littéraire et commercial*. Vanaf het eerste nummer formuleerde het nieuwe blad zijn doel in krachtige termen: «nous ferons une guerre franche et loyale aux doctrines subversives de la religion et de la société, doctrines qu'on a nommées 'libérales', comme les Grecqs appelaient les furies 'Euménides', c'est à dire 'bienveillants'».

Albert de Zinzerling werd in 1825, samen met drukker Bernard Poelman, veroordeeld tot een gevangenisstraf wegens het persmisdrijf van smaad aan openbare ambtenaren. Dit katholiek oppositieblad («oeuvre isolée de quelques jeunes ecclésiastiques» volgens Adolf Bartels [1802-1862], in die tijd hoofdredacteur van *Le catholique des Pays-Bas*), hield op te bestaan in 1826.

Albert de Zinzerling was in het begin van zijn loopbaan secretaris van het bisdom geweest², waarna hij gedurende enige jaren assistent was van Bernard de Smet (1774-1842)³, directeur van het bisschoppelijk klein seminarie in het St.-Barbaraklooster aan de

1 H. De Schampheleire, E. Witte & F. Borne, "Vrijmetselaars te Gent tijdens het Empire en de Hollandse periode", o.c., p. 92.

2 Zie: L. Schokkaert ed., *Biografisch repertorium*, o.c., I, p. 215; E. Lamberts, *Kerk en liberalisme in het bisdom Gent (1821-1857)*, Leuven, 1972, p. 29.

3 Zie: L. Schokkaert ed., *Biografisch repertorium*, o.c., I, p. 186. Ook deze priester werd in 1828 correctioneel veroordeeld (hij had vanop de kansel de dwingende kracht van de wet aangevochten) maar in hoger beroep vrijgesproken (P. Claeys, *Mémorial de la ville de Gand*, o.c., p. 495).

Savaanstraat. In deze instelling werd de wijsbegeerte gedoceerd, terwijl het onderwijs in de theologie in het seminarie bij de kathedraal werd verstrekt.

Tijdens de laatste jaren van het Hollands Bewind was priester Albert de Zinzerling directeur ('regent') van het stedelijk 'Kuldershuis'. Uit een grondig onderzoek van twee schepenen bleek dat de weeskinderen in dit gesticht mishandeld werden. Men sloot hen onder meer op in muiten (een 'ysere muyte' en een 'nieuwe muyte') en op hun naakte huid werden zij met lederen zweepen geslagen. Frans De Potter drukt het getuigenis af van een gewezen kostganger van het Kuldershuis in die tijd (IV, 561-567). De 'regent' Albert de Zinzerling en zes dienstboden werden gearresteerd en vervolgd, maar alleen twee personeelsleden werden veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes resp. drie maanden. Na de onafhankelijkheid in 1830 werd Albert de Zinzerling in vrijheid gesteld omdat hij niet op de hoogte was van de mishandelingen. Deze vrijspraak gaf aanleiding tot een hevige polemiek. Albert de Zinzerling overleed kort erna, in juni 1833.

- Jean Camille de Zinzerling (1800-1837) had drie dochters.
- Ferdinand de Zinzerling (geboren in 1804) werd burgemeester van Lemberge.
- Catherine Louise de Zinzerling (1805-1879) werd overste van de zusters karmelietessen te Gent. Zij werd begraven op het kerkhof van Mariakerke.

Ange Josephs broer, Norbert de Zinzerling, geboren in 1748, was legerofficier in het regiment Murray en lid van de militaire loge L'Union Indissoluble van dit regiment in 1778.